



STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Šiuolaikinė skandinavų ironija	

Anotacija
Kursu siekiama gilinti Skandinavijos šalių kultūros pažinimą, ugdyti studentų gebėjimus suprasti ir metodiškai interpretuoti ironijos ir humoro apraiškas šiuolaikinėje Skandinavijos šalių kultūroje (literatūroje, publicistikoje, kine, populiariojoje kultūroje), atrasti ironijos ir humoro reikšmę Europos kultūros ir idėjų istorijos kontekste. Studentai susipažįsta su humoro ir ironijos sampratomis, lavina praktinius savo įžvalgos bei interpretacinius gebėjimus įvairių tekstų atidaus skaitymo pratybose. Humoro ir ironijos interpretavimo praktika gyvame dialoge ir raštu yra pagrindinis šio kurso tikslas ir sudaro didžiąją dalį auditorinio ir savarankiško studentų darbo apimties.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Doc. dr. Giedrius Tamaševičius Kitas (-i): Lekt. Ieva Tomaševičiūtė	Filologijos fakultetas Baltijos kalbų ir kultūrų institutas Skandinavistikos centras

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirma (BA)	Pasirenkamas / Individualiųjų studijų

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Kontaktinis (auditorinis arba nuotolinis) ir savarankiškas darbas	Rudens semestras	Lietuvių ir anglų (pagal galimybes ir skandinavų kalbos)

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150	48	102

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Kurse ugdomos studentų kompetencijos aktyviai studijuoti savarankiškai ir bendradarbiaujant su dėstytoju bei bendrakursiais; kelti ir svarstyti klausimus, kūrybiškai ieškoti sprendimų; atlikti nedidelės apimties tarpdisciplininius tyrimus, pateikti ir dalykiškai svarstyti jų rezultatus.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Dalyką išklause studentai: – išmanys ironijos sąvokos kilmę ir raidą, gebės atpažinti skirtingus	Aktyvaus mokymosi metodai: teorinių, kritinių, literatūros ir	Darbo seminaruose ir paskaitose, referatų,

ironijos tipus, apibrėžti ironijos ir humoro vietą Skandinavijos šalių kultūroje	publicistikos tekstų, kino, populiariosios kultūros kūrinių nagrinėjimas, žodinių pristatymų ir rašto darbų rengimas bei svarstymas, seminarinės diskusijos.	savarankiškų teksto analizių ir egzamino rašinio vertinimas.
- gebės savarankiškai nagrinėti ironijos ir humoro apraiškas Skandinavijos šalių literatūroje, publicistikoje, vaizduojamajame mene ir populiariojoje kultūroje įvairiais istoriniais laikotarpiais, interpretuoti jas skandinavų kultūros ir idėjų istorijos kontekste.	Aktyvaus mokymosi metodai: teorinių, kritinių, literatūros ir publicistikos tekstų, kino, vaizduojamojo meno ir populiariosios muzikos kūrinių nagrinėjimas, žodinių pristatymų ir rašto darbų rengimas bei svarstymas, seminarinės diskusijos.	Darbo seminaruose ir paskaitose, referatų, savarankiškų teksto analizių ir egzamino rašinio vertinimas.
- gaus paskatų plėsti akiratį bei gilinti žinias apie Skandinavijos kultūrą, sąmoningai ir atsakingai dalyvauti kultūriname ir (ar) moksliniame diskurse.	Aktyvaus mokymosi metodai: teorinių, kritinių ir literatūros tekstų nagrinėjimas, žodinių pranešimų ir rašto darbų rengimas bei svarstymas, seminarinės diskusijos.	Darbo seminaruose ir paskaitose, referatų, savarankiškų teksto analizių ir egzamino rašinio vertinimas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Įvadas į kursą: medžiaga, darbo ir atsiskaitymo tvarka Ar skandinavų humoras išskirtinis? Seminarai: humoras šiuolaikinėje danų, švedų, norvegų ir suomių kultūroje, Jantės įstatymo reiškinys	2		4				6	8	Visoms temoms: pagal užduotas gaires išnagrinėti nurodytus tekstus ir pasiruošti svarstyti temą ir (ar) analizę seminare. Pasirinktoms temoms: parašyti referatą (atlikti savarankišką meninio ar publicistinio teksto arba kino filmo interpretaciją ir pateikti jos pristatymą žodžiu.
Ironijos samprata: istorinės ištakos (nuo Sokrato iki Jonathano Swifto) Humoro ir ironijos santykis. Seminaras: Kalbinės ir retorinės analizės priemonės analizuojant humorą ir ironiją.	2		4				6	4	Įvairių pavyzdžių aptarimas
H. C. Anderseno pasakų ironija Seminaras: Ką pašiepia Anderseno pasakos?	2		4				6	10	Pasirinktų H. C. Anderseno kūrinių aptarimas
Sørenas Kierkegaardas Seminaras: S. Kierkegaardo ironija (dėst. Ieva Tomaševičiūtė)	2		2				4	8	S. Kierkegaardo ironijos pavyzdžių aptarimas

Humoras ir ironija kaip visuomenės kritikos įrankis ir socialinių pokyčių variklis Skandinavijoje	2		4				4	4	Hans Scherfig, Astrid Lindgren, Fredrik Backman ir kitų autorių kūryba, politinės ir socialinės satyros dienraštis „Rokokoposten“, karikatūrų ir memų kultūra.
Danų rašytojas Villy Sørensen (dėst. leva Tomaševičiūtė)	2						2	4	V. Sørenseno novelės
Skandinavų kino komedijos: tarp visuomenės kritikos ir absurdo teatro Seminaras: skandinavų komedijos ir tiltai tarp kultūrų	2		6				8	10	„Olsen-banden“ (<i>The Olsen Gang</i>), 1968-1981 (rež. Erik Balling) „Picassos äventyr“ (<i>The adventures of Picasso</i>), 1978 (rež. Tage Danielsson) „Italiensk for begyndere“ (<i>Italian for beginners</i>), 2000 (rež. Lone Scherfig) „Blinkende lygter“ (<i>Flickering Lights</i>), 2000, „Adams æbler“ (<i>Adam's Apples</i>), 2005, „Den sidste viking“ (<i>The Last Viking</i>) 2025 (rež. Anders Thomas Jensen) „Den brydsomme mannen“ (<i>The Bothered Man</i>), 2006 (rež. Jens Lien) „Triangle of Sadness“, 2022 (rež. David Östlund)
Švedų režisieriaus Roy Andersson filmai (dėst. leva Tomaševičiūtė)	2						2	4	R. Andersson filmų aptarimas
Studentų projektų pristatymai		2	6				10	20	Peržvelgti kurso medžiagą, pasiruošti svarstyti kylančius klausimus.
Iš viso	16	2	30				48	72	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminaruose ir interaktyviose paskaitose	15 %	Semestras	Vertinamas atsakingas ir dalykiškas dalyvavimas seminaruose ir paskaitose, pasiruošus pagal dėstytojo rekomendacijas. 0–2 balais vertinama, kiek studentas: – aktyviai klauso paskaitų, kelia klausimus, dalyvauja diskusijoje; – išnagrinėjo privalomus teorinius bei kritinius šaltinius, susipažino su papildomais šaltiniais ir gali juos referuoti gyvame svarstyme: pateikti adekvačius apibrėžimus bei minties santraukas, kelti klausimus; – atliko meninių tekstų analizės užduotis ir gali pateikti be svarstyti jos išvadas seminaruose.

Savarankiškos pasirinkto kūrinio interpretacinės analizės žodinis pristatymas ir aptarimas seminare.	15 %	Semestras: 15–16 savaitės	<p>0–3 balų vertinami pastanga ir gebėjimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formuluoti interpretaciją orientuojantį klausimą ar (ir) interpretacinę hipotezę; kryptingai nagrinėti tekstą, siekiant atsakyti į suformuluotą klausimą; daryti interpretacines išvadas; – apibrėžti atliekamai diskursinei analizei reikalingas sąvokas ir kūrybiškai bei nuosekliai taikyti jas kūrinio interpretacijoje; – parengti ir pateikti rišlų, tikslingą ir skaidrų interpretacijos žodinį pristatymą, veiksmingai išnaudojant reikalingas technologines priemones; – palaikyti dalykišką ir korektišką gyvą dialogą: kelti klausimus ir juos svarstyti, dalykiškai ir kritiškai vertinti savo ir kitų teiginius bei argumentus, tikslinti, ginti ar koreguoti savo poziciją viešo diskurso stiliaus kalba.
<p>Egzamino rašto darbas: pasirinkto kūrinio interpretacinė analizė. Darbas gali pratęsti žodžiu pristatytą analizę, bet negali jos dubliuoti.</p> <p>Rašinio apimtis: 5–6 000 spaudos ženklų, neįskaitant bibliografijos.</p>	70 %	Egzaminų sesija	<p>0–5 balų vertinami rašinyje parodyti gebėjimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formuluoti interpretaciją orientuojantį klausimą ar interpretacinę hipotezę; tikslingai nagrinėti tekstą, siekiant atsakyti į išsikeltą klausimą; daryti interpretacines išvadas; – apibrėžti atliekamai diskursinei analizei reikalingas sąvokas ir kūrybiškai bei nuosekliai taikyti jas kūrinio interpretacijoje; – parašyti rišlų, tikslingą ir skaidrų interpretacijos pristatymą, laikantis mokslinio rašytinio diskurso konvencijų nurodyti ir korektiškai cituoti šaltinius; skaidriai ir korektiškai formuluoti savo mintis taisyklinga, viešo kritinio diskurso stiliaus kalba.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio t.	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Teorinė ir kritinė literatūra				
Gundelach, Peter	2000.	Joking Relationships and National Identity in Scandinavia. <i>Acta Sociologica</i>	43(2), 113–122	
Lundquist, Lita	2023	Nordic Humour: A Question of Humour Socialisation? <i>Nordlit</i>	51(2)	
Costanzo, William V.	2020	Film Comedy in Scandinavia, in <i>When the World Laughs: Film Comedy East and West</i>	243–265	Oxford University Press
Papildoma literatūra				
Bredsdorff, Thomas	2011	Ironiens pris		København, Gyldendal
Østergaard, Svend	2014	The definition and processing of irony. <i>Rask</i>	40, 449–472	
Jones, Emma	2015	Is Nordic humour too dark for the rest of the world?		
Šliogeris, Arvydas	1978	Ironijos principas S. Kjerkegoro filosofijoje. <i>Problemos</i>	210, 27–39	

